

Inhoud

INHOUD	7
I. CONFIDENTIES	11
1. ZOALS HET LIGT	13
Dreiging	13
Geen gezeur	14
Punt uit!	15
Excuus	16
Diane	17
Spectrum	18
Ritus	19
Hart	20
Klimaat en weer	21
Ideaal (variant 1)	22
Ideaal (variant 2)	23
G. v.d. M.	24
Indachtig Paul	25
Tommy jarig – 2021	26
Randy jarig – 2021	27
Voorstel 1	28
Voorstel 2	29
Ter attentie van Eelce Vrient	30
†	31
Zigeuners	32
Die zit	33
Terugblik (variant 1)	34
Terugblik (variant 2)	35
Ambitie	37
Barricade	38
Op pad	40
II. ZOALS HET VALT	43
2. ZOALS HET LIGT, ZOALS HET STAAT	45
Geloof uit de eerste hand	45

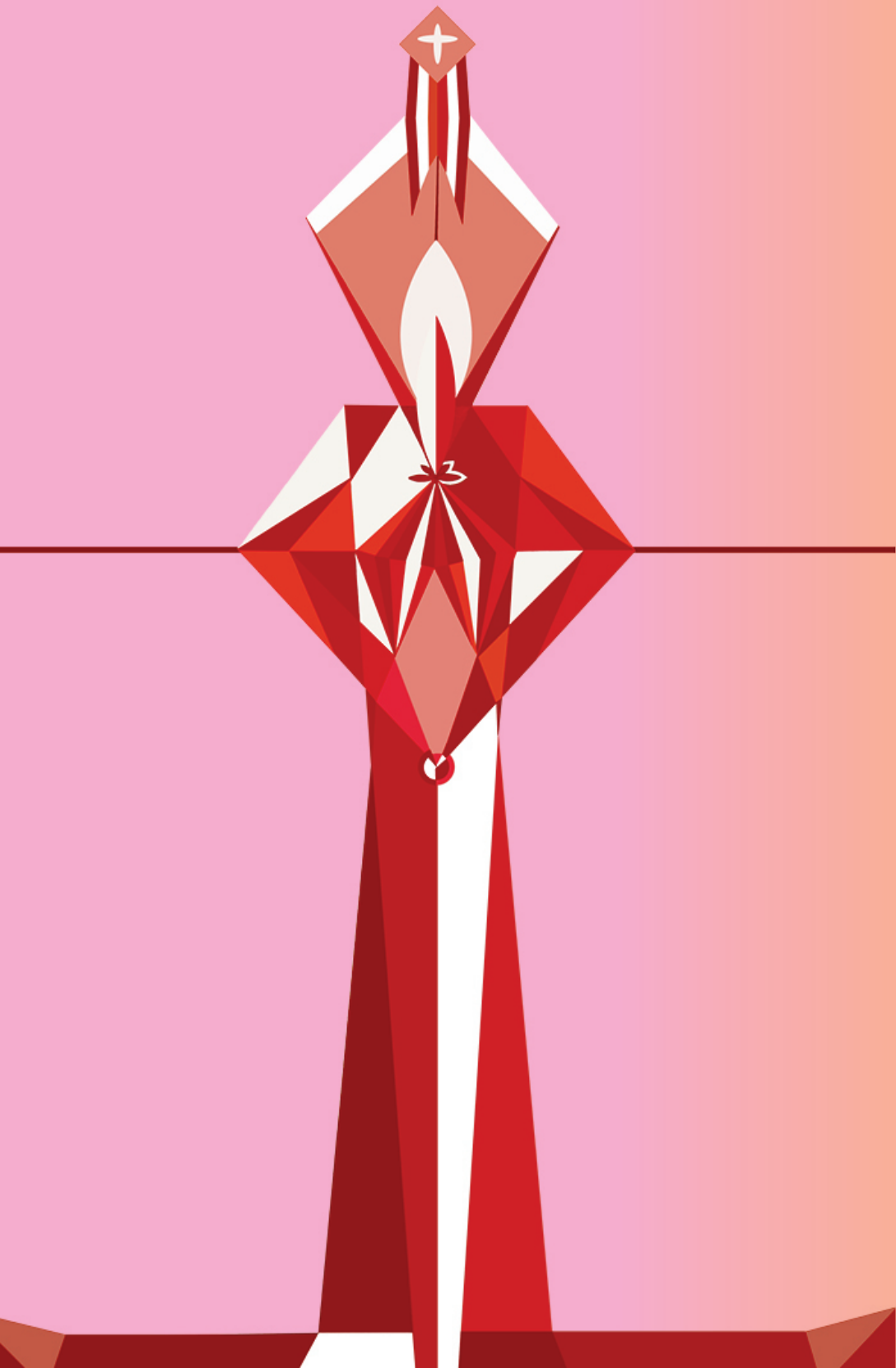
Gewoonte	46
Proficiat	47
Autobiografie (fragmenten)	48
Duizeling	52
Zee	53
Rebbe	54
Dom	55
Hoek	56
Averechts	57
Muziekdoosje	58
Inauguratie	59
5 over 5	62
Botsing	63
Met gemak	64
Magie	65
Voor Diane	66
Miskraam	68
Verhuizing	69
Do Re Mi Fa	70
Haiku's	71
Michaëlsdag	72
Achttien	73
Uitverkoren om langer te leven	75
80	76
Ouder dan 80	77
Athelas	78
†	79
Nieuwjaarswens voor 2023	83
Nachtmerrie 1	84
Nachtmerrie 2	86
Rest	88

III. HIERNUMAALS 91

3. ZOALS HET LOOPT	93
Vlag	93
Terugblik	95
Lot	96
Sterfkamer (variant 1)	98
Sterfkamer (variant 2)	100
Hemelvaartsdag	101
Rede (variant 1)	102

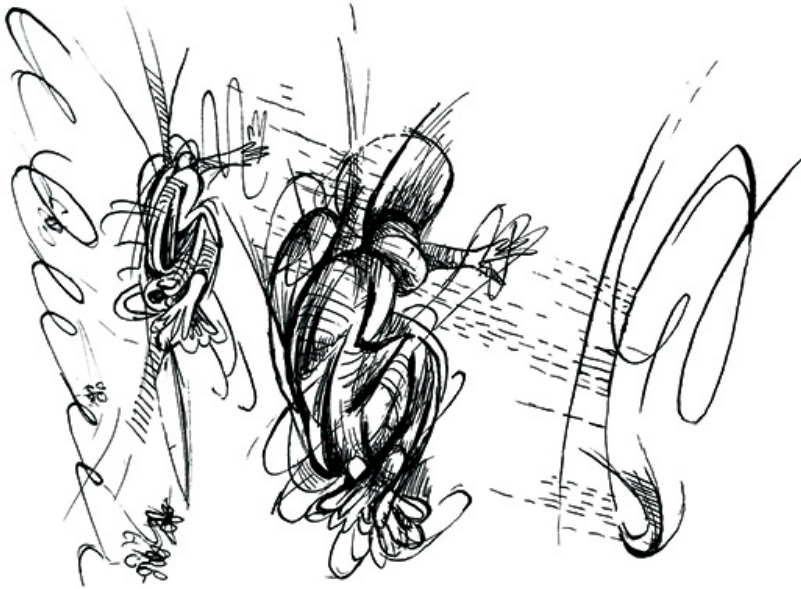
Rede (variant 2)	103
Reïncarnatie	105
† (variant 1)	106
† (variant 2)	107
Pralaya	108
Nu	109
Steeds	110
Nacht	111
Diagnose	112
Wens	113
Tafelgebed	114
Ora et labora inversus	115
Mensenogen	116
4. ZO ZIT DAT	117
Oost-Berlijn 1980 (Terugblik)	117
Een kunstje van niks?	118
Overtreffende trap 1	119
Overtreffende trap 2	120
Overtreffende trap 3	121
Nou, nou!	122
Voor Paul	123
Travestiet	124
Hermafrodiet	125
Tja	126
Michaël	127
Vertrouwen	128
NS-paaltje	129
5. SLOTVERZEN	131
Sneeuw	131
Geloof	132
Bekentenis	133

OVER DE AUTEUR	135
----------------------	-----

Confidenties

I

DREIGING

Na een avondvergadering
vol gezeur
– taalterrorisme,
tekstcommunisme –
werd ik vrijdag de 13^e
uit mijn humeur wakker
uit een slaap zonder dromen;

maar met de gedachte
diep in de nacht van
een onheil te hebben vernomen
dat alleen wordt voorkomen
door het op tijd nog
(op X, YouTube, desnoods
deur aan deur) te vermelden
als omen; echt aan een ieder van hier
tot aan Oslo en Rome en verder.

Ik ben echter alles vergeten.

Pijnlijk en storend. Verkeerd!
Alsof een arts constateert: 'Mijnheer N,
het staat vast, u dementeeert!'

Na nog weer een dag gelamenteer,
somberte, treurnis, beslis ik:
KOM TOCH TOT INZICHT.
SCHEI UIT MET VERGETEN, SCHEI UIT...
ANDERS...

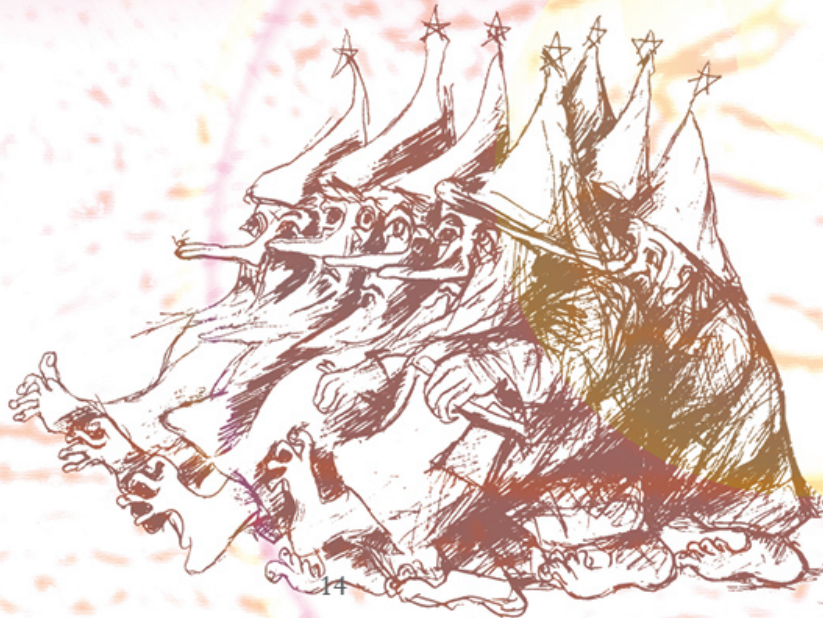
GEEN GEZEUR

Luister! Dit is een les.
Niet zozeer geldt:
Wat gezegd wordt
moet en zal gebeuren.
Nee! Het gebeurt!
Geen spoor van tegenspraak.
Geen protest.

Wat gezegd wordt, wordt waar.
De Stem, het Woord zelf,
maakt wat het zegt echt.

Johannes 1, de verzen 1 t/m 6.

(En wie heeft het vroeger of later nog over
verhalen in geuren en kleuren verteld
en vervolgens ontkend?
Wie discussieert nog?
Of zeurt nog?)

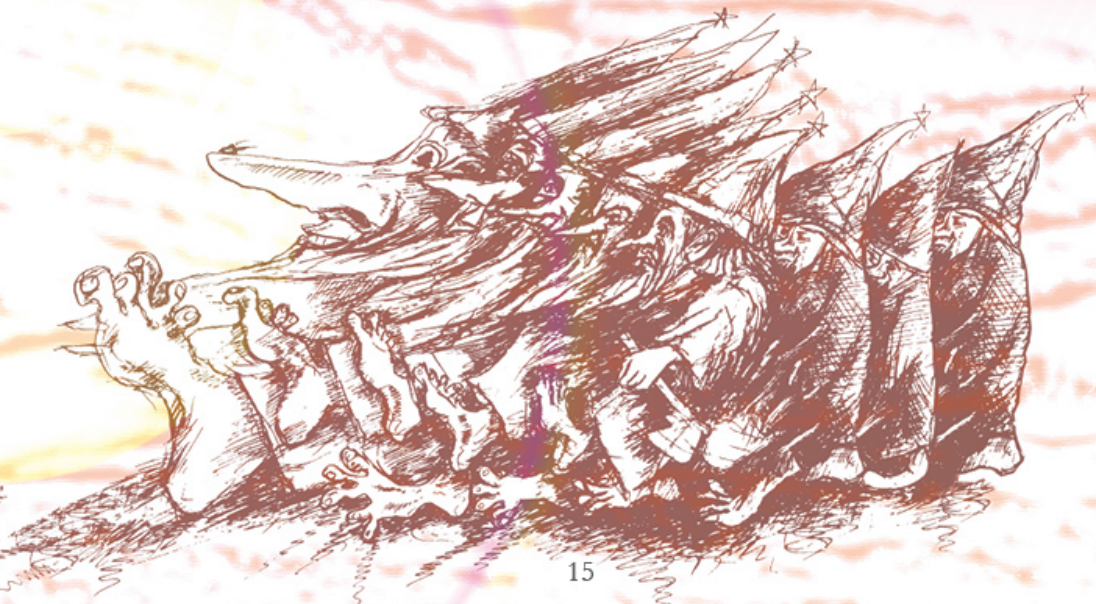

PUNT UIT!

Hoor toch!
Luister!:

Zonder ook maar
met iemand te bekvechten
neem ik, – nee, heb ik
het laatste woord.

Stilzwijgend,
vanzelf sprekend.
Het meesterwoord.
Zoals het hoort.

EXCUUS

Woorden die ik eruit flapte
(ooit en zonet nog),
om andermans achterbaks broddelwerk
met een grap onder de gordel
aan het spot-licht te tillen,
neem ik terug;
zelfs geen roddels nadien
achter deze of gene's onsmakelijke rug:

Jammer genoeg werkt kritiek niet,
fladdert alleen maar wat rond
als een steekmug. Derhalve:

Sorry. Het spijt me.
Op z'n minst een tijdje.
Excuus (wel zonder pluche).

Mijn moppers slik ik dus
noodgedwongen in.
Wat letterlijk herkauwen vergt,
met lange tanden
en een afgebeten tongetje.

Tjongejonge...
Maar iets weten te pruimen werkt.

DIANE

Woorden uit een vergeten taal
liggen voor het uitspreken
klaar.

Liefste, zoals je voor het grijpen ligt,
fluister ik over je huid
letter voor letter je naam.

En dit los van de adem – de laatste –
die ik haal. Totaal geen gehijg
onder lakens en dekens.
De klank blijft bewegingsloos steken,
rond rustend én recht overeind staand:
een gong met een stok (om *niet* mee te slaan)
voorbij lippen en tong.

Ja, een teken van leven
voor twee.

Dan breken we
– niet langer dood –
nooit ingekocht brood,
drinken wijn
door de hemel geschonken,
en zijn één.

SPECTRUM

Beminde van kristal,
je minnaar is het licht
dat tot je doordringt,
zonder je te openen.

Het doet het zijne met je,
overal.

Maar geen betovering
door een verovering.

En geen verloving
en verlustiging.

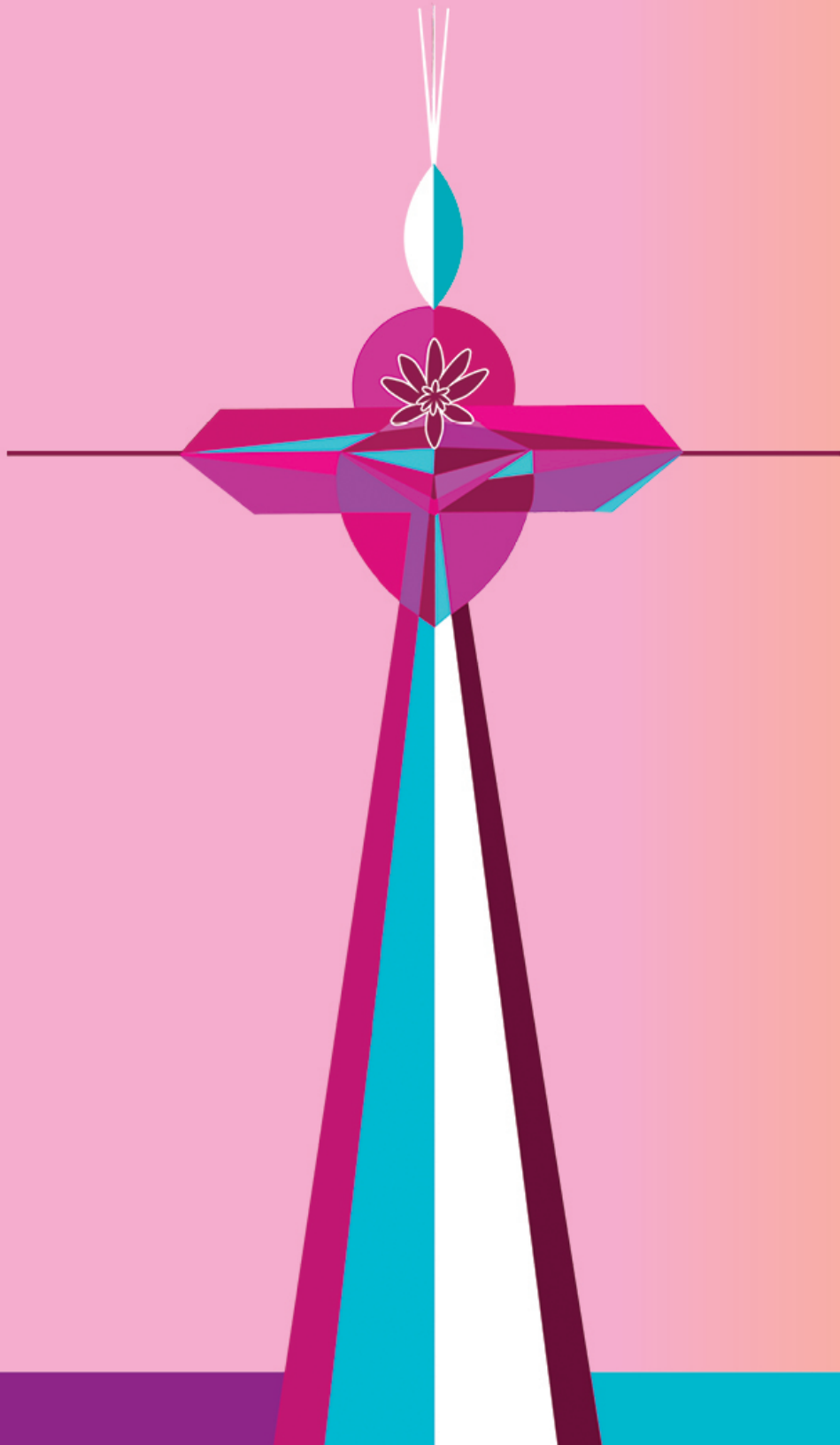
Geen druk, geen zucht, slechts zicht.
Je minnaar is het licht
dat zonder wrijving
in je is.

Baar onverwijld
het kind van kleur
in duisternis.

RITUS

We hebben ons verzoend,
langdurig, mond op mond,
– voorgoed, voorgoed, –
een laatste ritueel
in een verzwegen taal.

Zoals Het Valt

II

*Zoals het ligt,
zoals het staat*

GELOOF UIT DE EERSTE HAND

Laat ons geloven,
Maar niet in de polis
van deze of gene religie,
niet in de boodschap
van een gezant.

Geloven doe je alleen
in jezelf, op de tast,
tot het schramt
aan de twijfels, de angsten
van anderen; tot het brandt.

Zo voel je jezelf ook sterker
aan de tand.

GEWOONTE

Haast ieder treft zich aan zoals hij is.
En neemt daar dan genoeg mee:
wat wilde jaren, paren,
huisje, boompje, beestje,
een feestje bij 't verjaren van de kinderen
(zelfs wanneer dat niet is te betalen).
En goed geluimd zijn
als het leven vlindert of althans niet hindert.
En sparen voor wat pijntjes later. Medicijntjes,
waardoor je eventjes geneest. En veel vergeet.
Volledig accepteren dat je er plots was
en strakjes bent geweest.

Daar kom ik niet mee in het reine.
Van alles weet ik weinig, veel te weinig;
en van niets het fijne.
En dat steekt.

Dat steekt.

PROFICIAT

Proficiat!
Je hebt gelijk gekregen!
Een beetje laat, dat wel; een beetje
leed, dat ook. Maar onbetwist bewezen.

Het voelt alsof een lang omstreden erfenis
je door de rechter met een woord van goud
is toegewezen, maar...
in een valuta waar je niets mee kunt,
iets buitenplanetairs, iets vreemds,
en koude,
iets ongemunts,
waar niemand van kan leven.

Je hebt gelijk gekregen, zeker, zeker.
Maar wat het zegt is slechts
dat 'groot gelijk' uitstekend rijmt
op ieder uit de kast gevallen lijk.

AUTOBIOGRAFIE (FRAGMENTEN)

Onmondig geboren halfweg de oorlog,
en maar meteen gedoopt.
Het valt te bewijzen
(maar niet te begrijpen).
Wie weet daar het fijne nog van...?
Mijn familie is dood.

Jaar in jaar uit groeide ik
ietwat scheef op,
haatte school, maar ging zonder dwang
naar de kerk en daarna naar de tempel.
(Wat preekte men er saai,
en te lang!)

Ik beleed mijn geloof, ieder kwartaal
deelnemend aan het Heilig Avondmaal.

Vervolgens een interimtijdperk
verplicht onder de wapenen.
Met honderden, nee met duizenden
tegelijk hadden we ons te apenen.

Opgetrommeld. Afgemarcheerd.
Leve het vaderland? Nee!
Slechts paraat voor de Staat, – onder dwang.
Hevig erin geluisd, en geïndoctrineerd.
Salueren met de hand correct rechts,
aan de pet, vliegensvlug aangeleerd.

Op het gezag van een sergeant
klommen we om geen enkele reden,
bij voorkeur amechtig,
na waarschuwing heftig, in bomen

of een rek aan de wand, –
hoger dan mogelijk,
dan fluks naar beneden,
enkel met de kracht
van 10 vingers en tenen.

Een keer of 8 heen en weer (met een geweer)
naar onze lieve Heer.
Na bevel wél
met de staart tussen de benen,
want..., noch als aap, noch als mens,
noch richting God,
hadden we ons iets te verbeelden.

Ging je te keer, lik op stuk straf:
licht arrest, zwaar arrest, boem, in de bak!
Later, bij nacht, groeven we machtig
in vette vennen en venen
– grond zonder schat, bodems zo plat
als een cent – gat na gat,
om ze terstond dicht te gooien,
zonder een wortel te rooien.

Voor wat? Dat bleef de vraag.
Wie haar stelde, al was het maar zacht,
werd eerst dubbel, dan dwars aangepakt.

Na afloop met z'n allen in ons blootje
in bad. In het gelid.
Absoluut klote, lid na lid.
18 maanden in de tang genomen,
en gekraakt als noten. Kortsluiting.
Alles op zwart, een incarnatie apart.
Goddank heb ik toen
dagelijks mijn onkruid verschoten.

Voorts vond ik werk,
ogenschijnlijk als leraar,
en huwde, tegen de zin van
familie, collega's en vrienden,
rijksoverheid en gemeente,
een leerlinge, –
burgerlijk, kerkelijk, paranormaal.
En na de dood van mijn echtgenote
(wat stierf zij jong, aan een hartkwaal!)
huwde ik ten tweede maal,
twee maal betoverend gelukkig.

Toch is dat niet het gehele verhaal
van mijn (voor mij) zo belangen rijk leven.

Na een toevallige hemelvaart
heb ik een komeet in het vizier gekregen
die op mijn wereld dreigt in te slaan,
te mythisch en tragisch
om echt te bestaan.
Tijdens het lang bij die waan stilstaan
en het er snel aan voorbijgaan,
blijkt de gruwel met niemand te delen...
Puur een spook in de ether?

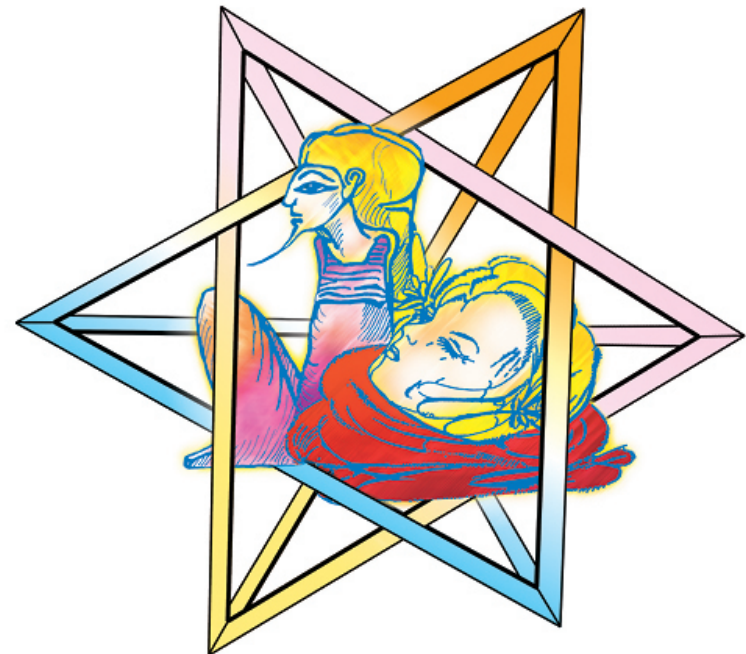
Hoe dan ook, vuur, rook. Een vulkaan!
Jarenlang nergens raad op geweten!

Toen, met de logica
van een kubus van Rubik
die eerst was wat ze scheen,
maar na gedraai aan elk onderdeel
magisch,
heeft Christus mij aangegrepen,
– diep met mijn waanzin bewogen –

discreet, engelseeren en (vreemdgenoeg) opgetogen (!),
sterk als een hoeksteen.

Hij kwam
mij dag na dag nader
dan eigen voorhoofd en halslagader.

Ik zie, hoog bejaard, terug
op een spannend aards voortgaan.
De komeet, niet meer zo mythisch als ooit,
in het geheel ook niet tragisch,
juist uiterst reëel, treft vandaag
de maan vol.
De twee blozen een poos,
eindelijk eindeloos uitvergroot.
(Zege na hoop). Wat je al waarneemt
met behulp
van een amateurtelescoop.

DUIZELING

De omgeving valt weg.
Zomaar ineens en totaal ongegrond.
Huizen en straten,
ja, hele woonwijken vervagen!
Hoe kwam ik hier terecht
toen alles nog tastbaar te kijk stond?

Herinnering aan voorvaderen,
nazaten, vrienden, familie, collega's
blijkt maar een imaginatie.

Blijven? Geen optie! Opstappen dus.
Hoe?:
Te voet gaat niet.
Bus noch trein rijdt.
Niets loopt op rolletjes.

Bovendien was ikzelf
al veel eerder de weg kwijt!

Het enige redmiddel lijkt:
uit deze nachtmerrie – o zo echt –
wakker worden.

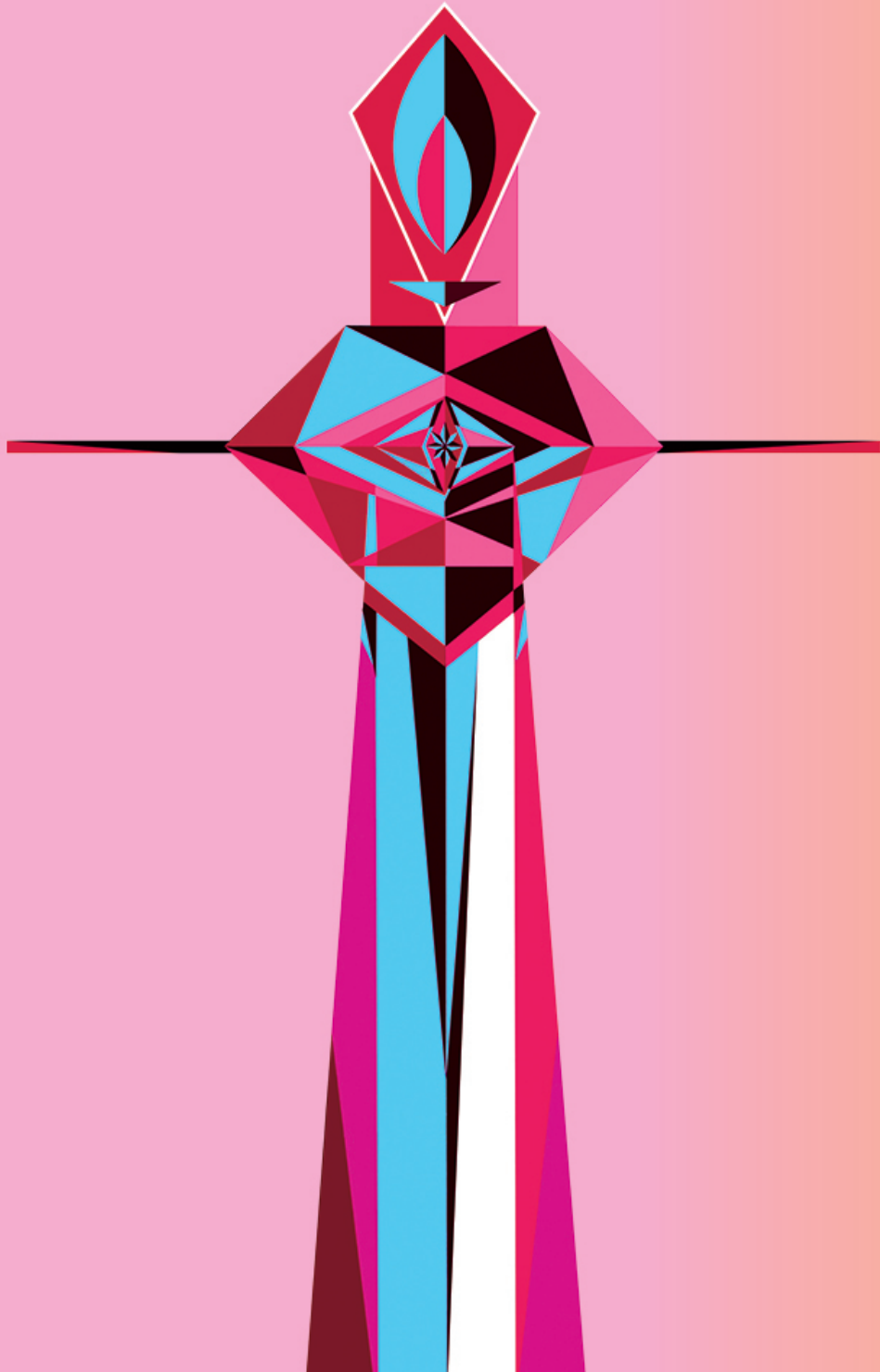
ZEE

Eindelijk sta ik aan zee.
Niet de blauwe van badplaatsen, waar je
op kilometers lange stranden
op en neer wandelt, pootje baadt,
bruin brandt, met Ankie en Aart
flirt in uitspanningen, en
een week lang voor altijd blij bent.
Nee!

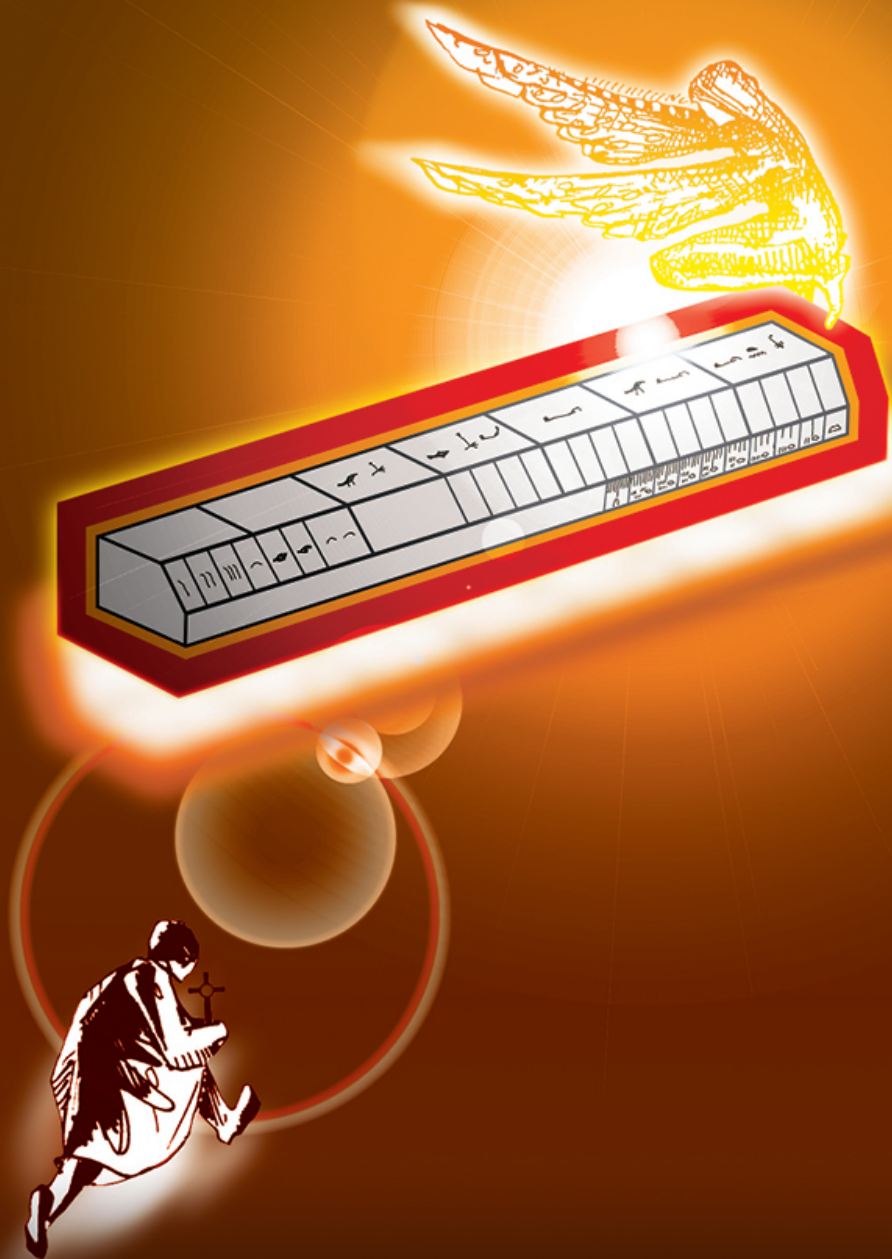
Ik sta aan een zee
die maar grijs blijft, de ware.
Voor altijd is sprake van storm.
En regen.
Meeuwen klagen.
Ik sta aan de grond genageld
en word niettemin weggeblazen.
Geen vakantieganger weet waarheen.

Hiernumaals

III

Zoals het loopt

VLAG

We leerden ons suf,
blokten decennia lang,
op halve waarheden:

zoete koek, gerecycled uit
filosofiepoep – en – pis.
Je had wat gezegd werd
gewoon maar te slikken
als gratis reclame; kitsch.

Voor mij liep dat mis.
Want ik stelde
aan hoger geplaatsten
de 'schaamrood verwekkende vragen',
en degradeerde van student Frits
tot patiënt x,
progressief lijdend aan
begripsanorexia,
na vlagen tekstbulimie.

Op een dag bij de schoolarts
legde ik desgevraagd uit,
hoe ik mijn eigen geval zag
en de maatschappij ziek zie, –
waarna ik besloot:

'Op de vlag van de wereld
prijkt een lauwe hagedis.
Ik had daar Christus verwacht,
pittig en strikt,
éénpuntig gericht,
vanzelfsprekend verklarend
wat ik bevraag,
betwijfel, betwist.

Diagnose te mijnent:
volledig getikt.

Slotsom na jaren:
aan andermans visies
weinig gemist.

TERUGBLIK

Ik herinner mij, bijna tachtig, de tijd
van toen ik *min* tachtig was, krachtig:

Enorme luchtkastelen dreven aan,
van vóór vroeger,
naar later dan straks, –
aan geen firmament vast;
een wolkenstad vol grote woningen
met torens en diepbouw, –
van louter geelgoud en mariaglas.¹

Daar was ik thuis, ik
ervoer mij daar eeuwig
als een heel vanzelfsprekende gast.

En onder engelen en hun koningen
heb ik gegeven en genomen, en ben,
met het verrichten van
hand- en spandienst bij groot onderhoud
aan van alles en nog wat,
volledig tot mijn recht gekomen.

In die paleizen wenste ik te blijven.
Daarnaar had echter niemand oren.
Toen werd ik, verloren of uitverkoren,
hier op aarde geboren.

1. Een neologisme van Gerrit Achterberg

LOT

NAAR AANLEIDING VAN EEN MEDITATIE TEKST
VAN RUDOLF STEINER

We sterven weg en vervlinderen.
Wie zou op aarde de rups
en de pop die wij waren nog vinden?

We vliegen een deur door
naar louter muziek,
en naar geur en naar warmte en licht,
maar zonder een spoor van gewicht,
(alles wat eertijds bezwaarde).

In de loop van wat hier geldt
als *dood*, leven we samen
met machten, hoger dan in het kwadraat.
In een zonnige, buitenaardse levensstaat,
draaien we mee binnen banen van sterren,
ver weg ogenschijnlijk standvastig, bedaard,
dichterbij wat verdwaald.

Dan spint een draad uit een droom
(van het lot dat verging) ons weer in.
Overnieuw. Maar tot wat?
Tot een nieuw type pop?
Zeker! We komen, zegt God, onbewust,
later *bé*wust zelf weer aan bod!

We verkinderen bij ouders in bed
en verlangen een wieg en een bad,
komen terecht in de box,
na te hebben gezogen aan moeders borst.

En na jaren
van vreugde en hinderen
sterven we weg en vervlinderen.
Wie zou op aarde de rups
en de pop die wij waren nog vinden?

STERFKAMER (VARIANT 1)

INDACHTIG ALJA¹ †

Vervaagd is de kamer waarin je lag opgebaard.
Wel staan haar muren nog opgericht
en het dak wordt geschraagd.

Maar de tijd is verstreken,
je overlijden geweken.
Nieuw licht welt op
uit de vuist van het donker:
Een vlinder ontpopt
uit het nergens gewaar zijn van zwaarte.

Een tempel ontstaat die mij noodt
tot het lezen van tekst (wit op rood)
uit je ademgedenkboek: bloeiende letters
ter keerzij van schemer en dood.

Ik herken de betekenis
van wat is geweest beter, steeds beter.
Alles spreekt
voor zichzelf.
Als vanzelf.

In het akoestisch gewelf van nu hier
komen we op de juiste manier samen
in waardigheid, elkaar nader dan
vroeger ooit mogelijk: voorhoofd
aan voorhoofd en halsslagader.

1. Mijn eerste vrouw.

PRALAYA

Mijn naam is Nix Genoom uit Doodgewoon,
naast Nooit en Tenimmer.

Nu alles absoluut voorbij is, weet ik nog:
Ooit dichtte ik in één van 's werelds talen
– op eigen titel, als privépersoon –,
dat aanstonds alles absoluut voorbij is.

Dát is wat ik me herinner, – dát,
ter keerzij van ten minste iets en immer.

Een tegenspraak? Te kosmisch uitvergroot?
Dat zal blijken, pruisisch blauw of rood.

NU

Terug uit het hiernámaals,
en tot mijzelf gekomen,
in het hiernúmaals,
sta ik met één been al startklaar
in het hiervóórmaals.
– Als toen! –
Om het van meet af aan
beter te doen.